

KIS-601 – Adanvaennoù

[Notenn e sigur al labour stroll renet gant Gab CHEREL da sevel *Geriadur ar Valeantiz*]

Dibabet eo bet Br. *kludenn* a-dal da Gl. *cabine*, Sz. *cabin*. Ar gudenn oa pe gevatal brezhonek reiñ da Sz. *cabiner*, Gl. *bateau à cabine*.

(GE da GC – 03 11 98)

Lies diskoulm ez eus : *bag gant ur gludenn, bag unkludenn, bag kludennek...*
Da c'houzout hag eñ a c'haller tremen gant *bag kludenn* hep mui.

Ur gudenn c'hramadeg zo aze. Kent stagañ ganti ez eo dav he savlec'hiañ na pa ve e-keñver termenadur.

Pezh a zo en argraf eo furmoù hag arc'hwelioù an adanv.

Dre zespizadur emañ an adanv a-zalc'h ouzh ur pennanv. Anv a reer eus an *diazalc'h* etrezo oc'h ober gant an troiennoù : “un adanv *a-zalc'h ouzh* ur pennanv”, “un adanv *e diazalc'h* ur pennanv” pe c'hoazh o komz eus keñverioù “an adanv ouzh ar pennanv *diazalc'h*”, “ar pennanv ouzh un adanv *a-zalc'h outañ*”, “ar pennanv ouzh un adanv *diazalc'h*”.

E-keñver furm ent strizh e reer *hogozenn* eus an adanv savlec'hiet a-gentizh ouzh ar pennanv (sk. : un ti *bras*) ha *gwereenn* eus an adanv savlec'hiet a-handizh outañ (sk. : *bras* eo an ti), sl. KIS-533, La-11, p. 164.

E-keñver arc'hwel, e c'hell an adanv dec'heriañ un doare hep mui eus ergeñverenn ar pennanv *diazalc'h* (sk. : un ti *bras* ; *bras* eo va zi) ha dre berzh hevelep arc'hwel doareañ e reer anezhañ un *adanv doareer* ; arverañ a c'haller ivez an adanv da spizañ ergeñverenn ar pennanv e-keñver ergeñverennoù all an un pennanv (sk. : an ti *brasañ*) ha dre berzh hevelep arc'hwel spizañ e reer anezhañ un *adanv spizer*.

Diwar vont, merkomp ez eus etre ar rummennoù gramadeg *doareer* ÷ *spizer* ur geveneped nes d'an hini a zo etre ar rummennoù poelloniel *enien* ÷ *ezien* hag *enlenat* ÷ *daveat* (sl. KIS-519, La-11, p. 80).

Deuomp bremañ da gudenn anvadur ur vag a zo ur gludenn enni. He dezgeriañ a c'haller e termenoù gramadeg evel henn : penaos spizañ udb. dre adanvaat ur c'herienn bennanvel oc'h ober kel eus ur perzh, ur parzh pe parzhioù anezhañ ?

An hent boutinañ eo adanvaat ur c'herienn bennanvel — sevel un *adanvaenn* — o c'hoarvezout :

~ eus ur pennanv + un adanv : *un tog kern uhel, ur paotr genou bras,*

~ eus un niver + ur pennanv : *ul lestr teirgwern, ur sae unliv,*

~ eus ur pennanv el liester : *botoù rodoù, ur c'hlud nadozioù* (KIS-537, La-11, p. 199).

War a hañval e c'hoarvez rouesoc'h an adanvaennoù eus ur pennanv en unander hep mui : *un tog boulouzenn, ur c'hlud ahel* (id., p. 200).

Tri hent zo enta da spizañ udb. oc'h ober kel eus perzh pe parzh anezhañ. Meneget emaint o zri gant VALL. p. 438, v° MACRODACTYLE : “*bizied-bras*” (adanvaenn), “*biziet-bras*” (adanv dre *-et*¹), “*hirviziek*” (adanv kenstrollat).

Emaomp amañ en “douar da nikun” etre yezhadur ha dareuladur : intent a rafed : *kern uhel, genou bras, teir gwern, un liv, rodoù, nadozioù, boulouzenn, ahel* kenkoulz evel adanvaennoù hag evel disoc'h ur goustav diwar an islavarennoù adanvel : *a zo uhel e gern, a zo bras e c'henou, a zo teir gwern dezhañ, a zo he sae a un liv, a zo rodoù dindano, a zo dre nadozioù, a zo ur voulouzenn outañ, a zo war un ahel.*

D'ar yezher da zivizout petra a vo gwell gantañ : *ur vag kludenn, ur vag kludennek, ur vag kludennet...* Ar goulenn d'ober a-benn ar fin n'eo ket unan a yezhadur, met unan a fraezhadur, eleze pehini eus an teir furm eo an aesañ da intent ?

¹ Sl. KIS-589, La-12, pp. 183-184. Evito da vezañ adanvioù dre o orin, ez arc'hwel an trebennanvadoù dre *-et* evel adanorioù, test da se an arver eus adverboù pe adanvioù adverpaet war o lerc'h. E gwir, dedalvezadur ar gramadegoù latin ha gallek d'ar brezhoneg a ra sevel kudennoù e lec'h n'eus ket, etre traoù all dre stagañ strizh furm hag arc'hwel. Sellet an entremar m'emañ da skouer ar geriadurioù o renkañ a-ziforc'h Br. *goulou* (pe Kb. *golau*) evel pennanv hag adanv.